

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ LAIKSI MUUNTOGEEENISEN ORGANISMIN VILJELYN RAJOITTAMISESTA

Lakiesitys on sinänsä tarpeellinen ja tervetullut, jotta maataloustuotanto Suomessa ei muutu vaihtoehdottomaksi. Muuntogeenisillä lajikkeilla saattaa olla sellaisia ylivertaisia ominaisuuksia, joilla ne syrjäyttävät viljelyssä muut lajikkeet pelkästään taloudellisen tuloksen perusteella.

Kommentti esityksen sisältöön:

Puhuttaessa lakiesityksen yhteiskunnallisista vaikutuksista (kohta 4.3) käsitellään lähes pelkästään vaikutuksia yksittäisiin viljelijöihin. Tämä tulokulma on aivan liian kapea, mikäli piti tarkastella esityksen yhteiskunnallisia vaikutuksia.

Tällä lakiesityksellä voidaan nähdä olevan ainakin kahdenlaisia yhteiskunnallisia positiivisia vaikutuksia:

Vaikka laajempiin yhteiskunnallisiin vaikutuksiin ei tämän lakiesityksen perusteella olekaan aihetta varautua, on hyvä tiedostaa, että luonnonvalinnan manipuloinnin yhteiskunnalliset vaikutukset ulottuvat aina yksittäistä elinkeinonharjoittajaa huomattavasti laajemmalle. Ekologisia, luonnonvalintaan perustuvia riippuvuussuhteita ei tulisi aliarvioida, kun pohditaan väestön ruokaturvaa pitkällä tähtäimellä. Koska ruokaturva on sellainen maatalouspoliittinen tavoite, joka ei voi riippua pelkästään yksittäisten viljelijöiden kustannus-hyöty-analyyseista, on tällä lakiesityksellä positiiviset vaikutukset yhteiskuntaan riskien pienene-
misen muodossa.

Geenimuunneltu materiaali saattaisi joissakin tilanteissa johtaa Monsanto-tyyppiseen monopoliasetelmaan, jolloin sillä olisi erittäin laajat yhteiskunnalliset vaikutukset ja nimenomaan negatiiviset, demokratiakehityksen vastaiset vaikutukset. Tässä mielessäkin käsiteltävänä olevalla lakiesityksellä on positiivisia yhteiskunnalliseen vakauteen liittyviä vaikutuksia.

Muuta huomautettavaa:

Hallituksen esityksen kielellinen asu on paikoin varsin vaikealukuista, johtuen lukuisista kielioppivirheistä, välimerkkien puutteesta ja vääristä sijamuodoista.